

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Monika Skalska (spr.)
Sędziowie:	SO Małgorzata Siemianowicz - Orlik SO Bolesław Wadowski
Protokolant:	Prot. Sąd. Arkadiusz Bogusz

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w N.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 1 czerwca 2016 r., sygn. akt XV GC 985/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) spółki akcyjnej w N. na rzecz (...) spółki akcyjnej w W. 2400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO Małgorzata Siemianowicz - Orlik	SSO Monika Skalska	SSO Bolesław Wadowski
-------------------------------------	--------------------	-----------------------

UZASADNIENIE

W dniu 27 stycznia 2015r. powód (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółka akcyjna z siedzibą w N. kwoty 28.254,24 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 20 marca 2014 r. do dnia zapłaty. Powód żądał także zasądzenia zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm

przepisanych. Powód wskazał, że dochodzi zapłaty kary umownej za opóźnienie usunięcia wad stwierdzonych w lokomotywie, którą modernizował pozwany.

W dniu 12 lutego 2015 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie XV Wydział Gospodarczy (sygn. akt: XV GNC 629/15) wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa, jak również o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwany przyznał, że strony łączyła umowa obejmująca modernizację lokomotyw. Pozwany zaprzeczył natomiast opóźnieniu w wykonaniu naprawy. Reklamacja nie dotarła bowiem do pozwanego w dacie, którą wskazuje powód. Pozwany zgłoszenie otrzymał później i niezwłocznie je zrealizował. Nie zachodziły więc podstaw do nałożenia kary umownej z tytułu opóźnienia.

Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie w sprawie o sygn. akt: XV GC 985/15 w pkt I. zasądził od pozwanego (...) spółki akcyjnej w N. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 28.254,24 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 20 marca 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, oraz w pkt II. zasądził od pozwanego (...) spółki akcyjnej w N. na rzecz powoda (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 3830 złotych tytułem kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 12 kwietnia 2011 r. (...) spółka akcyjna z siedzibą w (...) spółka akcyjna z siedzibą w N. zawarli umowę nr (...), której przedmiotem było wykonanie modernizacji 100 lokomotyw spalinowych serii (...). W § 7 ust. 1 lit. c umowy zastrzeżono kary umowne na wypadek zwłoki w wykonaniu umowy, w szczególności opóźnienia w usunięciu stwierdzonych w okresie gwarancji wad w lokomotywach. W razie stwierdzenia w okresie gwarancyjnym uszkodzeń lokomotywy lub jej części, zespołów albo podzespołów (...) S.A. zobowiązany był niezwłocznie powiadomić pisemnie (faksem) (...) S.A. (§ 9 ust. 5). Usterki wykonawca był zobowiązany usunąć w terminie 7 dni roboczych od dnia zgłoszenia uszkodzenia (§ 9 ust. 6). Wysokość kary umownej określono na (...) jednostkowej ceny netto modernizacji za każdy dzień zwłoki stosunku do terminu określonego w § 9 ust. 6 (dowód: umowa nr (...) z dnia 12 kwietnia 2011 r. k. 40-79).

W dniu 17 grudnia 2013 r. (...) S.A. zgłosił usterkę lokomotywy (...) - (...) polegającą na braku wskazań prędkości na dwóch panelach operatorskich (...). Faks wysłano na numer (...) (...). (...) S.A. otrzymał potwierdzenie przesłania faksu.

W dniu 3 stycznia 2013 r. (...) S.A. ponownie zgłosił usterkę lokomotywy (...) - (...).

Usterka lokomotywy (...) - (...) została usunięta w dniu 8 stycznia 2014 r.

W dniu 11 lutego 2014 r. (...) S.A. obciążył (...) S.A. kwotą 40.811,68 zł. Na kwotę obciążenia składała się kwota 28.254,24 zł tytułem opóźnienia w usunięciu usterki lokomotywy (...) - (...) - 28.254,24 zł – oraz w lokomotywy (...) - (...) – 12.557,44 zł. Nota księgową podlegała zapłacie w terminie 30 dni od jej doręczenia. Doręczenie nastąpiło w dniu 17 lutego 2014 r.

W odpowiedzi (...) S.A. wskazał, że usterkę lokomotywy (...) - (...) zgłoszono w dniu 3 stycznia 2014 r. Naprawę wykonano natomiast w terminie przewidzianym umową.

(...) S.A. wskazał, że zgłoszenie usterki lokomotywy (...) - (...) nastąpiło w dniu 17 grudnia 2013 r. w formie faksu. W dniu 03 stycznia 2014 r. zgłoszenie ponowiono.

W związku z powyższym, pismem z dnia 19 grudnia 2014 r. (...) S.A. wezwał (...) S.A. do zapłaty kwoty 28.254,24 zł.

Sąd Rejonowy zważył, że powództwo okazało się zasadne. Wskazał, że stan faktyczny niniejszej sprawy jest w przeważającej części bezsporny. Strony zawarły umowę o świadczenie usług, która była wykonywana. W jednej z modernizowanych lokomotyw ujawniła się usterka co skutkowało zgłoszeniem reklamacji powoda a następnie

naliczeniem kary umownej. Określenie daty zgłoszenia reklamacji miało podstawowe znaczenia przy ocenie zasadności żądania kary umownej. W ocenie Sądu Rejonowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności rozliczenie połączeń, raport wysyłki faksu oraz zeznania świadka A. P. wskazują, że powód zgłosił pozwanemu reklamację lokomotywy w dniu 17 grudnia 2013r. Od tej daty należało zatem liczyć 7-dniowy termin przewidziany w § 9 ust. 5 umowy na usunięcie usterki. Po upływie tego czasu, powód mógł rozpocząć naliczanie kar umownych na podstawie § 7 ust. 1 umowy. Pozwany nie zgłosił zastrzeżeń w zakresie prawidłowości wyliczenia wartości kary umownej, na rzecz powoda. Tym samym, Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda żadaną kwotę. O odsetkach Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Natomiast o kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona pozwana, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. w związku z art. 61 § 1 i 2 k.c., poprzez uznanie, iż na pozwanym spoczywa ciężar dowodu udowodnienia, iż powód nie złożył pozwanemu oświadczenia woli o zgłoszeniu reklamacji w dniu 17 grudnia 2016 r, podczas gdy to powód powoływał się na owo oświadczenie woli i to powód jest zobowiązany udowodnić, iż owo oświadczenie woli zostało złożone we wskazanym przez powoda terminie;

2. naruszenie prawa procesowego, tj.:

- art. 233 § 1 k.p.c., art. 253 k.p.c. poprzez przeprowadzenie oceny i oparcie ustaleń faktycznych na dokumencie - „Rap. wysł. faksów” z dnia 17 grudnia 2013 r. pomimo, że pozwany zaprzeczył jego prawdziwości, a powód w żaden sposób tejże prawdziwości nie wykazał, a ponadto, dokument ten jest sprzeczny z innym dokumentem przedstawionym przez powoda - „rozliczeniem połączeń”,
- art. 233 § 1 k.p.c. oraz 245 k.p.c. poprzez wywodzenie z dokumentu - „Rap. wysł. faksów” okoliczności złożenia oświadczenia woli, podczas gdy dokument ten w żaden sposób tej okoliczności nie potwierdza, nie został podpisany przez jakąkolwiek osobę, nie zawiera numeru faksu wysyłającego oraz nie dokumentuje dokonania transmisji danych, a ponadto, powód nie przedstawił oryginału tego dokumentu lub odpisu poświadczonego za zgodność z oryginałem,
- art. 232 k.p.c. poprzez uznanie, iż powód zgłosił reklamację w dniu 17 grudnia 2013 r. podczas gdy powód tej okoliczności nie udowodnił, a wniosek dowodowy, który mógłby ewentualnie prowadzić do udowodnienia tego faktu, został przez Sąd oddalony,
- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez uznanie za niewiarygodne zeznań świadków A. L. i B. W. pomimo, że z zasad racjonalnego rozumowania i doświadczenia życiowego wynika, iż pozwany, będąc świadomym sankcji jakie grożą z tytułu zwłoki, nie miał żadnego racjonalnego powodu i interesu w ukrywaniu otrzymania reklamacji przez ponad dwa tygodnie oraz uznaniu za wiarygodne zeznań A. P., podczas gdy jest wielce nieprawdopodobnym, aby w przypadku zgłoszenia reklamacji przewoźnik kolejowy przez ponad 14 dni nie interesował się niesprawnością pojazdu,

co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przyjęciu, iż powód zgłosił reklamację w dniu 17 grudnia 2013 r. i doszło do opóźnienia w naprawie gwarancyjnej.

3. naruszenie prawa materialnego, tj. 483 § 1 k.c. w związku z art. 471 k.c. oraz 61 § 1 i 2 k.c., poprzez uznanie, iż powodowi przysługuje roszczenie o zapłatę kary umownej z tytułu zwłoki w wykonaniu naprawy gwarancyjnej.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powód wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w toku postępowania nie dopuścił się żadnego z zarzucanych mu uchybień, a rozstrzygnięcie – zarówno co do podstawy faktycznej jak i prawnej – jest w ocenie Sądu Okręgowego słuszne i w pełni odpowiadające przepisom prawa. Sąd I instancji dokonał też trafnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i na tej podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Do ustalonego stanu faktycznego zastosowane zostały właściwe przepisy prawa materialnego, które zostały też prawidłowo zinterpretowane. W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy dzieląc ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego, przyjmuje je za własne.

Za chybiony należy przede wszystkim uznać zarzut apelacji dotyczący naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

Do skutecznego podniesienia zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów nie jest wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z 6 listopada 1998 r., sygn. akt III CKN 4/98, (...)). Zgodnie bowiem z treścią art. 233 § 1 k.p.c. ocena dowodów i ustalenia faktyczne sądu mogą być skutecznie podważone jedynie wówczas, gdy w wysuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego brak logiki, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza reguły logiki formalnej, albo jest wbrew zasadom doświadczenia życiowego i nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych. W związku z powyższym, kwestionując ocenę dowodów dokonaną przez Sąd I instancji, strona powinna wykazać, że uchybiono zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego oraz, że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy.

W pierwszej kolejności, odnosząc się do przedmiotowego zarzutu wskazać należy, że nie można poczynić zarzutu Sądowi Rejonowemu błędnej oceny dowodu z zeznań świadków B. W. oraz A. L., którzy zeznali, że w dniu 17 grudnia 2013r. nie wpłynęło od powoda zgłoszenie usterki lokomotywy albowiem zeznania te pozostają w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, a w szczególności z zeznaniami świadka A. P., wydrukami w postaci raportu wysyłki faksu oraz rozliczenia połączeń. W tych okolicznościach zasadne było stanowisko Sądu Rejonowego kwestionujące wartość i moc dowodową wskazanych zeznań. Co istotne, skarżący w ramach podniesionego zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. nie zakwestionował oceny zeznań świadka A. P. dokonanej przez Sąd Rejonowy, który uznał te zeznania za wiarygodne w całości. Sąd Odwoławczy zatem będąc związany zawartymi w apelacji zarzutami dotyczącym naruszenia prawa procesowego - poza nieważnością postępowania (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55), nie może obecnie w sposób odmienny ocenić zeznań wymienionego świadka.

Wskazać należy, że słusznie ustalił Sąd Rejonowy, że strona powodowa udowodniła, że wysłała reklamację w dniu 17 grudnia 2013r. Potwierdza to przede wszystkim wydruk w postaci „Raportu wysłania faksów”. Zarzuty apelacyjne wskazujące, iż Sąd Rejonowy błędnie wywiódł z wyżej wymienionego pisma okoliczność skutecznego złożenia pozwanemu oświadczenia woli nie zasługują na aprobatę. Podkreślenia wymaga, że strony wspólnie ustaliły w umowie sposób zgłaszania reklamacji za pomocą faksu. Niezrozumiałym jest zatem kwestionowanie przez pozwanego tej formy przekazu informacji. Niezależnie od powyższego, wskazać należy, że w doktrynie przyjmuje się, że wydruk kontrolny z faksu o jego przesłaniu stwarza domniemanie prawne, że oświadczenie doszło do adresata w sposób określony w art. 61 k.c., to znaczy w sposób pozwalający mu zapoznać się z treścią oświadczenia woli nadawcy. Wydruk ten jest bowiem traktowany jako tzw. dowód prima facie, to znaczy dowód, który jest dowodem dojścia oświadczenia woli do adresata, dopóki adresat nie wykaże środkami przewidzianymi w przepisach postępowania cywilnego, że z przyczyn od niego niezależnych nie mógł się zapoznać z jego treścią. Dopiero w takim wypadku nie ma podstaw do uznania, że oświadczenie woli wysłane za pomocą telefaksu (faksu) doszło do adresata w znaczeniu przyjętym w art. 61 k.c. Poza jednak tego rodzaju sytuacjami, oświadczenie woli wysłane i odebrane za pomocą telefaksu należy uważać za złożone z

chwilą, w której adresat mógł zapoznać się z jego treścią. Chwilą tą jest chwila odbioru faksu przez aparat adresata (S. Dmowski, S. Rudnicki: Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga pierwsza. Część ogólna. Wydanie trzecie, Warszawa 2001, s. 202).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt sprawy niniejszej wskazać należy, że wydruk potwierdzenia wysłania faksu jakim w sprawie niniejszej jest „Raport wysłania faksów” świadczy o tym, że powód wykazał w toku postępowania, że złożył pozwanemu oświadczenie woli określonej treści. Z przedmiotowego wydruku wynika bowiem, że pismo reklamacyjne zostało wysłane w dniu 17 grudnia 2013r. na numer faksu pozwanego, który co do zasady nie był przez niego kwestionowany. Pozwany nie powołał się przy tym na żadne dowody, które mogłyby podważyć przedmiotową okoliczność. Twierdzenia pozwanego, że wydruk ten jest sprzeczny z innym wydrukiem przedstawionym przez powoda, a mianowicie rozliczeniem połączeń nie zasługują na uwzględnienie. Mając bowiem na względzie zasady logiki oraz doświadczenie życiowe, stwierdzić należy, że niejednokrotnie zdarzają się sytuacje, że raporty wysłania faksu wydrukowują się po upływie dłuższego czasu od momentu wysłania faksu, niekiedy nawet dopiero z chwilą kiedy faks dojdzie do odbiorcy. W konsekwencji, rację ma Sąd Rejonowy, że termin dla pozwanego do podjęcia czynności reklamacyjnych rozpoczął bieg właśnie z datą 17 grudnia 2017r.

Przechodząc do zarzutów naruszenia prawa materialnego wskazać należy, że zupełnie nietrafny okazał się zarzut naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 61 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z art. 6 k.c. to stroną powodową obciążał ciężar dowodu okoliczności uzasadniających wniesione powództwo. Sąd I instancji nie wyraził odmiennego od wyżej przytoczonego poglądu. Wręcz przeciwnie – wskazał, że powód wywiązał się z tego obowiązku, na co wskazuje przeprowadzone postępowanie dowodowe. Pozwany natomiast nie udowodnił, że oświadczenie woli dotyczące reklamacji nie dotarło do niego w dacie, którą wskazuje powód. Tym samym, w ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy prawidłowo rozłożył ciężar dowodu w rozpoznawanej sprawie, co oznacza, że zarzut naruszenia art. 6 k.c. w zw. z art. 61 § 1 i 2 k.c. nie znajduje tutaj uzasadnienia.

W konsekwencji, na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut naruszenia 483 § 1 k.c. w związku z art. 471 k.c. oraz 61 § 1 i 2 k.c. Skoro bowiem w sprawie niniejszej zostało dowiedzione, że powód w dniu 17 grudnia 2013r. zgłosił skutecznie pozwanemu reklamację lokomotywy to zgodnie z zawartą między stronami umową z dnia 12 kwietnia 2011r. pozwany był zobowiązany do usunięcia uszkodzenia w terminie 7 dni od dnia jego zgłoszenia (§ 9 ust. 6 umowy). W przypadku naprawy trwającej dłużej niż 7 dni roboczych, powód miał prawo naliczyć pozwanemu kary umowne w wysokości określonej w § 7 wskazanej umowy. W rozpoznawanej sprawie naprawa lokomotywy nastąpiła dopiero w dniu 8 stycznia 2014r. Tym samym, roszczenie powoda o zapłatę kary umownej było zasadne i zarzut pozwanego w tym zakresie nie może się ostać.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

SSO Małgorzata Siemianowicz – Orlik SSO Monika Skalska SSO Bolesław Wadowski